

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z FIZYKI

1. Przedmiotowy System Oceniania z fizyki obejmuje ocenę wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz podstawy programowej.

2. Ocenie podlegają następujące umiejętności i wiadomości:

- Znajomość pojęć oraz praw i zasad fizycznych.
- Opisywanie, dokonywanie analizy i syntezy zjawisk fizycznych.
- Rozwiązywanie zadań problemowych (teoretycznych lub praktycznych) z wykorzystaniem znanych praw i zasad.
- Rozwiązywanie zadań rachunkowych, a w tym: dokonanie analizy zadania, tworzenie planu rozwiązania zadania, znajomość wzorów, znajomość wielkości fizycznych i ich jednostek, przekształcanie wzorów, wykonywanie obliczeń na liczbach i jednostkach, analizę otrzymanego wyniku, sformułowanie odpowiedzi.
- Posługiwanie się językiem przedmiotu.
- Planowanie i przeprowadzanie doświadczenia. Analizowanie wyników, przedstawianie wyników w tabeli lub na wykresie, wyciąganie wniosków, wskazywanie źródła błędów.
- Odczytywanie oraz przedstawianie informacji za pomocą tabeli, wykresu, rysunku, schematu.
- Wykorzystywanie wiadomości i umiejętności fizycznych w praktyce.

3. Przy ocenie wyżej wymienionych umiejętności i wiadomości stosowane będą następujące formy oceniania:

a) Wypowiedzi ustne dotyczące wiadomości i umiejętności wynikających z aktualnie realizowanych treści programowych. Podstawą oceny jest rzeczowość, stosowanie języka przedmiotu, formułowanie dłuższych wypowiedzi. Przy odpowiedzi obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowej z całego działu.

b) Sprawdziany pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności, przeprowadzane po zakończeniu działu- będą poprzedzone lekcją powtórzeniową i zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej. W przypadku nieobecności ucznia w tym dniu w szkole obowiązek napisania sprawdzianu zostaje przesunięty na następną, najbliższą lekcję. W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności, spowodowanej uczeń może uzgodnić z nauczycielem inną formę i termin zaliczenia materiału objętego sprawdzianem.

c) Kartkówki obejmujące wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być zapowiadane) lub z większej partii materiału (zapowiadane wcześniej). W przypadku zgłoszenia nieprzygotowania w danym dniu uczeń nie pisze kartkówki niezapowiedzianej.

d) Rozwiązywanie zadań rachunkowych . Podstawą oceny jest znajomość odpowiednich praw i wzorów, samodzielność pracy i poprawność rozwiązania.

e) Prace domowe polegające na sprawdzeniu umiejętności nabywanych w trakcie realizowania bieżącego działu programowego lub umiejętności kluczowych.

f) Praca na lekcji - praca w grupie (współpraca, udział każdego ucznia w wynik pracy, efekt pracy grupy), - aktywność na lekcji – 6 plusów „+” to ocena celująca (6), 4 plusy „+” to ocena bardzo dobra (5), 5 minusów „-” to ocena niedostateczna (1); Uczeń otrzymuje plusa za

aktywność, gdy często zgłasza się na lekcji, udziela prawidłowych odpowiedzi, wykonuje zadania w czasie lekcji. Uczeń otrzymuje minusa za aktywność, gdy nie pracuje na lekcji, nie potrafi odpowiedzieć na pytania związane z omawianym tematem.

4. W przypadku prac pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe według kryteriów:

celujący (6)	100% - 99%
- celujący (-6)	98% - 97%
+ bardzo dobry (+5)	96% - 95%
bardzo dobry (5)	94% - 90%
- bardzo dobry (-5)	89% - 85%
+ dobry (+4)	84% - 80%
dobry (4)	79% - 75%
- dobry (-4)	74% - 70%
+ dostateczny (+3)	69% - 65%
dostateczny (3)	64% - 50%
- dostateczny (-3)	49% - 45%
+ dopuszczający (+2)	44% - 40%
dopuszczający (2)	39% - 30%
- dopuszczający (-2)	29% - 25%
+ niedostateczny (+1)	24% - 20%
niedostateczny (1)	19% - 0%

6. Uczeń dwa razy w ciągu półrocza może zgłosić nieprzygotowanie. Uczeń może je zgłosić przed lekcją, a obejmuje ono: brak zadania domowego, brak zeszytu, brak przyborów, nieprzygotowanie do odpowiedzi.

Po przekroczeniu liczby dopuszczalnych nieprzygotowań w półroczu uczeń otrzymuje każdorazowo:

- ocenę niedostateczną - w przypadku nieprzygotowania do odpowiedzi;
- uwagę i dwa punkty ujemne z zachowania, ze względu na niewywiązywanie się z obowiązków ucznia - w przypadku: braku zadania domowego, zeszytu, zeszytu ćwiczeń, przyborów niezbędnych w realizacji tematu.

Prawo do nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych: sprawdzianów, kartkówek, prac klasowych i wypowiedzi ustnych.

7. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni po oddaniu sprawdzianu. Termin poprawy ustala z nauczycielem. Ocenie uzyskanej z poprawy przypisuje się wagę taką samą w stosunku do oceny poprawianej. Do średniej ważonej liczone są obie oceny.

8. Oceny uzyskiwane przez uczniów mają swoją wagę:

- 1) prace pisemne trwające 1 godzinę lekcyjną lub dłużej – waga 4;
- 2) prace pisemne trwające do 15 minut – waga 3;
- 3) referat, prezentacja, doświadczenie, projekt, odpowiedź ustna, praca na lekcji, zadanie domowe, zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, karta pracy (o wadze decyduje nauczyciel) – waga 1, 2 lub 3;

- 4) aktywność pozalekcyjna – uzyskane miejsca w konkursach/zawodach szkolnych i pozaszkolnych – waga od 2 do 4, w zależności od rangi konkursu i uzyskanego wyniku;
- 5) inne narzędzia pomiaru dydaktycznego, wynikające ze specyfiki zajęć – waga określona przez nauczyciela.

9. Na pierwszej lekcji w roku szkolnym uczniowie zapoznawani są z PSO. Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane uczniom. Oceny są jawne, oparte o poznane kryteria

10. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.

11. Dostosowanie Przedmiotowego Systemu Oceniania z fizyki do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi oparte jest o następujące zasady:

- a) Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
- b) Nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach i orzeczeniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach, krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń).
- c) Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oceniani są za opanowanie wiadomości i umiejętności koniecznych, zawartych w podstawie programowej.
- d) Uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą – brany jest pod uwagę wkład pracy, poprawa w stosunku do poprzedniej pracy ucznia z tego samego zakresu umiejętności.
- e) W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

12. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

a) **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

- wzorowo opanował umiejętności określone w materiale programowym, które wynikają z jego samodzielnych poszukiwań i przemyśleń,
- potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji i samodzielnie zdobywać potrzebne wiadomości,
- systematycznie wzbogaca swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i swobodnie ją operuje,
- jest autorem samodzielnie wykonanej pracy o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych, - samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, wyprowadzając wzory, analizując wykresy),
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk i procesów fizycznych,

- potrafi udowodnić swoje zdanie używając przekonującej argumentacji, będącej skutkiem samodzielnie nabytej wiedzy,
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu,
- zna nowe osiągnięcia z zakresu fizyki,
- wykorzystuje posiadaną wiedzę do projektowania doświadczeń fizycznych oraz formułuje obserwacje i wnioski dotyczące ich przebiegu
- wykonuje złożone obliczenia połączone z wyprowadzaniem wzorów,
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

b) **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego,
- sam bez pomocy nauczyciela odpowiada na postawione mu pytania,
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach,
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk fizycznych i wykorzystuje je w praktyce,
- wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi,
- podaje nie szablonowe przykłady zjawisk w przyrodzie,
- samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania przekształcając wzory fizyczne i operując kilkoma wzorami,
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenie fizyczne, przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów, - poprawnie posługuje się językiem przedmiotu,
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą w podstawie programowej,
- wykorzystuje poznane prawa fizyczne do interpretacji przy rozwiązywaniu zadań obliczeniowych i problemowych,
- konstruuje schematy, tabele, wykresy,
- formułuje uogólnienia w oparciu o podane szczegółowe informacje.

c) **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone z zakresu materiału programowego (mogą wystąpić nieznaczne braki),
- rozumie prawa fizyczne i operuje pojęciami,
- rozumie związki między wielkościami fizycznymi i ich jednostkami oraz próbuje je przekształcać,
- podaje definicje wielkości fizycznych związanych z zadaniem,
- sporządza wykresy,
- rozumie i opisuje zjawiska fizyczne,
- wyjaśnia właściwości substancji na podstawie wiedzy o budowie materii,
- przekształca proste wzory i jednostki fizyczne,
- rozwiązuje typowe zadania rachunkowe i problemowe, przedstawiając swój tok rozumowania, wykonuje konkretne obliczenia, również na podstawie wykresu,
- sporządza i interpretuje wykresy, oraz informacje i dane liczbowe przedstawione w różnorodnej formie,

- potrafi zaplanować i bezpiecznie wykonać prosty eksperyment,
- określa różnice i podobieństwa między substancjami,
- stosuje wiadomości z fizyki w sytuacjach codziennych.

d) **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności z zakresu materiału programowego (występują tu jednak braki),
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela,
- czyta tekst ze zrozumieniem i wyciąga prawidłowe wnioski,
- zna prawa i wielkości fizyczne, stosując je do rozwiązywania prostych problemów,
- podaje zależności występujące między podstawowymi wielkościami fizycznymi,
- opisuje proste zjawiska fizyczne,
- wykonuje proste doświadczenia fizyczne z pomocą nauczyciela, samodzielnie formułuje wyniki obserwacji,
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce,
- podaje podstawowe wzory, podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia stosując prawidłowe jednostki,
- językiem przedmiotu posługuje się z niewielkimi błędami.

e) **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału programowego, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, braki wiedzy możliwe do usunięcia w dłuższym czasie,
- zna podstawowe prawa, wielkości fizyczne i jednostki,
- podaje przykłady zjawisk fizycznych z życia,
- wyjaśnia przebieg prostych procesów fizycznych, zapisuje je w postaci wzorów z zastosowaniem terminologii i symboliki fizycznej z pomocą nauczyciela,
- potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności,
- potrafi z dużą pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia fizyczne,
- rozwiązuje bardzo proste zadania i problemy przy wydatnej pomocy nauczyciela (bezpośrednie podstawienie do wzoru),
- potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane i zapisać je za pomocą symboli,
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie,
- pisze proste wzory fizyczne,
- zna podstawowe właściwości typowych ciał fizycznych,
- z pomocą nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł wiedzy fizycznej (tj. wykresy, tablice, stałe fizyczne itp.),
- posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym,
- zna przepisy BHP obowiązujące w szkolnej pracowni.

f) **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności, które są niezbędne do dalszego kształcenia, a braki te są na tyle duże, że nie roszą nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie czasu i przy pomocy nauczyciela,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych,
- nie potrafi nawet z dużą pomocą nauczyciela wykonać prostych doświadczeń fizycznych, - nie zna podstawowej symboliki i terminologii fizycznej,
- nie zna podstawowych zjawisk zachodzących w otoczeniu i nie potrafi ich opisać stosując terminologię fizyczną nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela.